

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 26 серпня 2021р.)

Завідувач катедри З.О. Купчинська

СИЛАБУС
з вибіркової дисципліни

«Українська літературна мова ХХ ст.: стан і статус»,

що викладається в межах ОПП “Українська мова та література”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 035 Філологія.

Спеціалізація 035.01 Українська мова та література

Львів – 2021

Назва курсу	Українська літературна мова ХХст. : стан і статус
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія та 014 Середня освіта. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література
Викладачі курсу	доц. Добосевич У.Б.
Контактна інформація викладачів	u-lana@hotmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення дисципліни за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації за попередньою домовленістю. Для погодження часу он-лайн консультації слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/course/bfukovyj-seminar-ukrainisty-12
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Українська літературна мова ХХст. : стан і статус” є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література для освітньої програми “Українська мова та література”. Ця дисципліна викладається в 5 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Як варіативна частина програми, за якою готують майбутніх філологів, цей курс дає студентові знання загальних процесів літературного мовотворення ХХст. – одного із найскладніших та найрізноманітніших щодо свого наповнення періоду в історії української літературної мови. Об’єктом вивчення є українська літературна мова. Предметом – зовнішні та внутрішні фактори, які впливали на мовотворчі процеси, сприяли/не сприяли літературному мовотворенню.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – дати цілісне уявлення про процеси становлення української літературної мови упродовж ХХ ст. Основними завданнями курсу є: - виділити етапи формування української літературної мови у межах ХХ ст. відповідно до історичних та суспільно-політичних умов; - охарактеризувати основні тенденції у межах кожного часового зрізу; - окреслити шляхи вироблення лексичного і стильового фондів мови; - простежити особливості становлення граматичних і правописних норм; - визначити місце видатних письменників, учених, церковних, політичних і культурних діячів у літературному мовотворенні.
Література для вивчення дисципліни	<i>Основна</i> 1. Данильчук Д. Український правопис: Курс лекцій. — Київ: ВПЦ «Київський університет», 2013.

2. Жовтобрюх М. Мова української періодичної преси (кінець XIX – початок XXст.) – К., 1970.
3. Історія українського правопису XVI – XX століття: Хрестоматія/ Упор. В.В.Німчук, Н.В. Пуряєва. – К., 2004.
4. Історія української мови: Хрестоматія/ Упор. С.Я.Єрмоленко, А.К.Мойсієнко. - К., 1996.
5. Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків, 2004.
6. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К., 2004.
7. Огієнко І. (Іларіон). Історія української літературної мови. - К., 1995.
8. Плющ П.П. Історія української літературної мови. - К., 1971
9. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К., 2001.
10. Статєєва В. Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця XIX - початку XX ст.- Ужгород, 1997.
11. Стишов О. Особливості розвитку лексичного складу української мови кінця XXст.(на матеріалі мови засобів масової інформації). – К., 2003.
12. Тимошенко П.Д. Хрестоматія матеріалів з історії української літературної мови: У 2-х ч. - К., 1959, 1961.
13. Ткаченко О. Українська мова і українська культура// Українська мова. – 2003. - № 1, – С.3-13, № 2. – С.3-22 та №3-4.
14. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали/ Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.
15. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000.
16. Український правопис (Проект найновішої редакції).
17. Чапленко В. Історія нової української літературної мови (17ст. -1933).- Нью-Йорк, 1970.
18. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці, 1998.

 2. Додаткова

1. Абліцов В. Вони і їхнє „воно”// Урок української. – 2004. - №5-6. – С.3-4.
2. Баранник Д. Українська мова на межі століть// Мовознавство. – 2001. - №3. – С.40-48.
3. Грінченко Б., Драгоманов М. Діалоги про українську національну справу. - К., 1994.
4. Даниленко В., Веремнич Я. Троянський кінь „українізації”// Віче. – 1997. - №5.
5. Дашкевич Я. Михайло Грушевський і початки організації української науки// Вісник АН УРСР. – 1991. - №9.
6. Дашкевич Я. Українізація: причини і наслідки// Слово і час. – 1990. - №8. – С.55-64.
7. Дзензелівський Й. Заходи Петербурзької Академії наук щодо впорядкування українського правопису// Мовознавство. – 1971. - №1.
8. Дзюба І. Доля мови – доля народу// Сучасність. – 1999. - №4. – С.137-146.
9. Дзюба І. Українізація та її розгром// Інтернаціоналізм чи

- русифікація. - Сучасність, 1968.
10. Забужко О. Мова і влада// Дніпро. - 1990. - № 11. - С.94-105.
 11. Забужко О. Філософія і культурна притомність нації//Сучасність. - 1994.- № 3. - С.117-129.
 12. Зарецький О. Українські шістдесятники в етнокультурному просторі СРСР// Сучасність. – 1995. - №4. – С.113-125.
 13. Інститут української наукової мови у розбудові української термінології// Панько Т., Кочан І., Мацюк Г. Українське термінознавство. – Львів, 1994. – С.111-122.
 14. Касьянов Г. Незгодні: Участь української інтелігенції в русі опору 60-80-х рр.. – К.,1995.
 15. Коновець О. , Пономарів О. Україно ствердження – це опір зросійщенню// Урок української. – 2004. - №4. – С.9-11.
 16. Копиленко Н. З історії „Словаря української мови” Бориса Грінченка// УМЛШ. – 1990. - №7. – С.60-63.
 17. Косів М. Двоязичіє чи без’язичіє. – Львів, 1998.
 18. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні ХХ ст./Пер. з англ. – К.,1997.
 19. Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків,2004.
 20. Ляхоцький В., Ляхоцька Л. Ще один факт з історії геноциду української мови// Дивослово. – 1996. - №1. – С.52-54.
 21. Мазурик Д. Лексичні інновації 90-х рр. ХХ ст. в системі української мови// українська філологія. Школи, постаті, проблеми. Зб. наук. праць Міжнародної конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті. – Львів,1999. - Ч.ІІ. – С.156-163.
 22. Мазурик Д. Сучасні тенденції в оновленні лексики української літературної мови// Вісник ЛНУ. Серія філологічна. – Львів, 2000. – Вип.29. – С.177-182.
 23. Масенко Л. Альтернативне мовознавство шістдесятників// Українська мова. – 2004. - №2. – С.25-37.
 24. Масенко Л. До проблеми вульгаризації мови// Дивослово. – 2003. - №6. – С.20-22.
 25. Мацько Л. Українська мова в кінці ХХст. // Дивослово. – 2000. - №4.
 26. Мацько Л. Українська мова у наукових поглядах Михайла Грушевського// Українська мова. – 2003. - №2.
 27. Медвідь Л., Возницький Б. А за мовою і нас до тієї ж ями// Урок української . – 2004. - №8-9. – С.10-13.
 28. Муромцева О. Тенденції розвитку словникового складу української літературної мови (кінець 80-х – 90-і рр..) // Матеріали ІV Міжнародного конгресу україністів 26-29 серпня 1999р. Одеса. Мовознавство. Доповіді та повідомлення. – К.,2002. – С. 22-26.
 29. Німчук В. Доля проекту нової редакції „Українського правопису”// Українська мова. – 2004. - №1. – С.3-25.
 30. Панько Т.І.Українська літературна мова в системі науково-культурологічних поглядів М. Грушевського// Панько Т.І. Нація і мова в системі поглядів М.Драгоманова і М.Грушевського. Текст лекцій. - Львів,1991. - С.26-53.
 31. Пилинський М. З історії розвитку української лексикографії: Деякі уваги до джерел і реєстру „Словаря української мови” за редакцією Б.Грінченка// Дослідження з мовознавства. – К.,1962. – Вип.1. – С.3-28.

	<p>32. Пилинський М. Словник Б.Грінченка. міфи і факти. // Мовознавство. – 1988. - №6. – С.25-32.</p> <p>33. Погрібний А. Державна мова як важіль українського державотворення//Матеріали IV Міжнародного конгресу україністів 26-29 серпня 1999р. Одеса. – К.,2002. – С.142-149.</p> <p>34. Прадід Ю.Ф. Мовна політика Центральної Ради// Українська мова. – 2002. - №3. – С.15-21.</p> <p>35. Прадід Ю.Ф. Мовне питання в українських конституціях XX ст.// Мовознавство. – 2002. - №1. – С.17-22.</p> <p>36. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації. - Дрогобич,1997.</p> <p>37. Радчук В. Мова в Україні : стан, функції, перспективи// Диво слово. – 2002. - №2. – С.2-5.</p> <p>38. Романчук О. Знаки антиукраїнської агресії// Урок української – 2004. - №11-12. – С.7-10.</p> <p>39. Рябчук М. “ А своєї дастьбі...”// Сучасність. - 1993. - № 7. - С.86-96.</p> <p>40. Рябчук М. Третьюрядна проблема першорядної ваги: українська мова як політичний чинник// Сучасність. – 2002. - №6. – С.50-70.</p> <p>41. Смаль-Стоцький Р. Українська мова в Советській Україні. - Нью-Йорк,1969.</p> <p>42. Стишов О. Українська лексика кінця XX ст.(на матеріалі мови засобів масової інформації). – К.,2003.</p> <p>43. Струганець Л. Динаміка лексичних норм української літературної мови XX ст.. – Тернопіль, 2002.</p> <p>44. Тараненко О. Борис Грінченко і „Словарь української мови”//УМЛШ. – 1988. - №12. – С.58-64.</p> <p>45. Терлак З.М. Нормалізація української мови в 20-х рр. XX ст.// Мова і духовність нації. – К.,1992.</p> <p>46. Тоталітаризм і мова // Куць О. М. Мовна політика в державотворчих процесах України . – Харків. 2004. – С.155-195.</p> <p>47. Трифонов Р. Роль мовної дискусії початку XX ст.. у процесі формування літературних норм української мови/ Автореф. на здобуття наук. ступеня канд.. філ. наук – Харків, 2000.</p> <p>48. Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-історичний вибір. – Львів,2004.</p> <p>49. Холодний М. Народ крізь призму мови// Київ. - 1993. - № 9.</p> <p>50. Холодний М. Українська мова як фактор національної самосвідомості// Слово. - 1991. - № 11.</p> <p>51. Шляхи лексичного збагачення і оновлення літературної мови// Історія української мови. Лексика і фразеологія. – К.,1983. – С. 559-591.</p>
Тривалість курсу	один семестр (5)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3), з них лекційних – 32год., самостійна робота – 58 год.
Очікувані	У результаті вивчення дисципліни студент повинен

результати навчання	<p><i>знати:</i> предмет, завдання, значення та основні поняття курсу історії української літературної мови і вміти застосувати їх до окреслення шляхів розвитку української літературної мови ХХ ст., основні етапи, відповідно до яких відбувалися мовотворчі процеси, загальні тенденції формування літературної мови у межах кожного з етапів, напрями розвитку різних функціональних стилів цього періоду, історію становлення українського правопису, різні його редакції, їх специфічні орфографічно-фонетичні, морфологічні риси, найважливіші законодавчі акти, які регулювали функціонування української мови упродовж ХХ ст., персоналії видатних особистостей – письменників, науковців, політичних та церковних діячів, які здійснили помітний внесок у розвиток літературної мови, стан та перспективи дослідження історії української літературної мови на сучасному етапі.</p> <p><i>вміти:</i> аналізувати кожен з етапів творення літературної мови в аспекті впливу історичних чинників, інтерпретувати традиційні чи інноваційні мовні явища кожного з етапів, визначати напрями і тенденції мовотворення на різних часових зрізах, виявляти у текстах ознаки різних редакцій українського правопису.</p>
Ключові слова	Історія, літературна мова, науковий стиль, офіційно-діловий стиль, правопис, словник, термінологія, художній стиль.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Курс фонетики, лексикології, діалектології, вступу до загального мовознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Викладання передбачає використання загальнонаукових методів спостереження, індукції, дедукції, аналізу, синтезу. Серед лінгвістичних методів використано структурний метод, представлений різноманітними методиками синхронного аналізу мовних явищ як варіантів складників цілісної системи мови; описовий метод із застосуванням прийомів внутрішньої й зовнішньої інтерпретації.
Необхідне обладнання	Проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • модулі: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.

<p>діяльності)</p>	<p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів письмових робіт (в третьому семестрі), курсової роботи (в четвертому семестрі), а також бали, набрані впродовж семестру за виступи з доповідями та рецензіями на семінарі, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільний статус української мови на Лівобережжі, Правобережжі та в Галичині на початку ХХст. 2. Припинення дії Емського указу після революції 1905р. Активізація просвітницько-культурного руху українців (поява української преси, заснування мережі організації „Просвіта”). 3. Мовні дискусії 1905 – 1907 та 1912 – 1913 рр. та їх роль у становленні української літературної мови. Вироблення критеріїв унормування літературної мови. 4. Розширення сфер уживання української мови та зростання її престижу в добу Визвольних Змагань 1918 – 1920 рр. 5. Початки наукового опрацювання правописних норм у добу Визвольних Змагань (правопис І.Огієнка). 6. Становище української мови у перші роки радянської влади (1920 – 1923 рр.) Політика більшовиків у національних питаннях. Визначення статусу української мови юридичними документами. 7. Заснування і науково-дослідна діяльність Інституту української наукової мови. Вироблення основних засад творення наукового стилю, термінні словники з різних галузей знань. 8. Правописні питання 20-х рр. (Академічний правопис 1920 – 1921 рр.). 9. Українізація (коренізація) 1925 – 1932 рр. та її роль у процесі творення різних функціональних стилів української мови.

	<p>10. Історія “Українського правопису” 1928 року, його основні особливості.</p> <p>11. 1933 – 1941 рр. в історії української літературної мови. Партійна політика деукраїнізації та її руйнівний вплив на внутрішні закони розвитку української мови.</p> <p>12. Умови функціонування української мови у 40 – на початку 50-х років. Більшовицька політика стосовно України у роки Другої світової війни.</p> <p>13. Повоєнні події культурного життя та їх вплив на статус української мови. Правопис 1946 року.</p> <p>14. Освітня реформа 1958р. і суспільний статус української мови.</p> <p>15. Друга половина 50 – 60-ті рр. під гаслом “Захистімо українську мову!”. Проблеми української мови в контексті десталінізації суспільства.</p> <p>16. Мовно-літературно-політична діяльність шістдесятників. Б. Антоненко-Давидович, І.Дзюба, І. Світличний, С. Караванський як представники альтернативного українського мовознавства.</p> <p>17. Росіянізація як головний напрям радянської ідеології та мовної політики 70 – першої половини 80-х років.</p> <p>18. Українська літературна мова у другій половині 80-х років. Закон “Про мови в Українській РСР” та його реалізація.</p> <p>19. Основні тенденції розвитку української мови 90-х років. Конституція України про статус української мови.</p> <p>20. Загальний огляд сучасного стану та проблем українського літературного мовотворення через ретроспективу ХХст.</p> <p>21. Актуальні питання сучасного українського мовознавства. Правописні проблеми.</p> <p>22. Проект нового правопису 1999 р. та його обговорення.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
36 т. 2 год.	Початок ХХ ст. у процесах творення української літературної мови. Мовна ситуація у підросійській Україні та в Галичині: історична ретроспектива.	Лекція	Жовтобрюх М. Мова української періодичної преси (кінець ХІХ – початок ХХст.) – К., 1970. Історія української мови в конспектах Юрія Кузьменка. - К., 1997. - С.32-42. Лизанчук В. Навічно кайдани кували. - Львів, 1995. - С.151-232. Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання /Упор. Г.Боряк. – К., 2015. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці, 1998	Опрацювати та інтерпретувати зміст Валувського обіжника і Емського указу в контексті статусу української мови другої половини ХІХ ст. в підросійській Україні. 6 год.	
37 т. 2 год.	Українська інтелігенція в обороні прав рідної мови. Припинення дії Емського указу після революції 1905р. («Записка про скасування обмежень малоруського друкованого слова») та активізація просвітницько-культурного руху українців (поява української преси, заснування мережі організації „Просвіта” тощо).	Лекція	Жовтобрюх М. Мова української періодичної преси (кінець ХІХ – початок ХХст.) – К., 1970. Історія української мови в конспектах Юрія Кузьменка. - К., 1997. - С.32-42. Лизанчук В. Навічно кайдани кували. - Львів, 1995. - С.151-232.	Опрацювати текст «Записки про скасування обмежень малоруського друкованого слова» О.Шахматова та Ф.Корша 6 год.	

			Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання /Упор. Г.Боряк. – К.,2015. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998	
38 т. 2 год.	Участь І.Нечуя-Левицького, І.Стешенка, В.Гнатюка, М.Левицького ті ін. у мовних дискусіях 1905 – 1907 та 1912 – 1913 рр. та їх роль у становленні української літературної мови. Вироблення критеріїв унормування літературної мови. "Словарь української мови" за редакцією Б.Грінченка – „перший щабель на шляху створення наукового українського словника”.	Лекція	Статєєва В. Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця XIX - початку XX ст.- Ужгород,1997.	Опрацювати працю М.Пилиповича (Левицького) «Дещо про сучасну стадію розвитку української мови» в аспекті випрацювання компромісних шляхів мовотворення для Галичини та підросійської України 6 год.
39 т. 2 год.	Період 1914 – 1916 рр. в утвердженні статусу української мови. Розширення сфер уживання української мови та зростання її престижу в добу Визвольних Змагань 1918 – 1920 рр. Сприятливі умови для утвердження української мови в офіційно-діловому, науковому, публіцистичному стилях. Праця М.Грушевського, Д.Донцова та інших суспільних та політичних діячів у виробленні суспільно-політичної лексики української літературної мови.	Лекція	Масненко В. Цензура в підрадянській Україні 20-х років: система, інституції, репресивна політика// Сучасність. - 1997. - №6. - С.81-90. Смаль-Стоцький Р. Українська мова в Советській Україні. - Нью-Йорк,1969. Статєєва В. Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця XIX - початку XX ст.- Ужгород,1997. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998. - С.113-139. Прадід Ю. Мовна політика Центральної Ради //	

			Українська мова. – 2002. - №3. С.15-21.		
40 т. 2 год.	Початки наукового опрацювання правописних норм (правопис І.Огієнка). Потреби україномовної освіти та спроби нормалізації у підручниках української мови О. Курило, О. Синявського, М. Сулими, В.Сімовича.	Лекція	Історія українського правопису Смаль-Стоцький Р. Українська мова в Советській Україні. - Нью-Йорк,1969. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998	О. Курило, О. Синявський, М. Сулима, В.Сімович: наукова та просвітницька діяльність у контексті мовотворчих процесів	8 год.
41 т. 2 год.	Творення наукового стилю української літературної мови у 20-х рр. Пуризм (етнографізм) та синтетизм як напрями випрацювання української терміної системи. Різногалузеві термінологічні словники.	Лекція	Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків,2004. Масенко Л.Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К.,2004. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К.,2001. Статєєва В. Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця ХІХ - початку ХХ ст.- Ужгород,1997. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005. Чапленко В. Історія нової української		

			літературної мови (17ст.-1933).- Нью-Йорк,1970. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998.	
	МОДУЛЬ II			
42 т. 2 год.	Становище української мови de jure і de facto у перші роки радянської влади (1920 – 1923 рр.) Політика більшовиків у національних питаннях. Визначення статусу української мови юридичними документами.	Лекція	Масненко В. Цензура в підрадянській Україні 20-х років: система, інституції, репресивна політика// Сучасність. - 1997. - №6. - С.81-90. Смаль-Стоцький Р. Українська мова в Советській Україні. - Нью-Йорк,1969. Статєєва В. Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця ХІХ - початку ХХ ст.- Ужгород,1997. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998. - С.113-139. Прадід Ю. Мовна політика Центральної Ради // Українська мова. – 2002. - №3. С.15-21.	
43 т. 2 год.	Правописні питання (Академічний правопис 1920 – 1921 рр.).Вироблення та усталення норм літературної мови, вивчення історії української мови та діалектології як основні напрями мовознавчої науки цього періоду.	Лекція	Данильчук Д. Український правопис: Курс лекцій. — Київ: ВПЦ «Київський університет», 2013. Історія українського правопису ХVІ – ХХ	

			<p>століття: Хрестоматія/ Упор. В.В.Німчук, Н.В. Пуряєва. – К.,2004.</p> <p>Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків,2004.</p> <p>Масенко Л.Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К.,2004.</p> <p>Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К.,2001.</p> <p>Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.</p> <p>Чапленко В. Історія нової української літературної мови (17ст.-1933).- Нью-Йорк,1970.</p> <p>Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998.</p>	
44 т. 2 год.	Мотиви та засоби українізації (коренізації) 1925 – 1932 рр., її наслідки у процесі творення наукового, офіційно-ділового, публіцистичного стилів української мови.	Лекція	<p>Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків, 2004.</p> <p>Масенко Л.Мова і суспільство.</p>	

			<p>Постколоніальний вимір. – К., 2004.</p> <p>Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К., 2001.</p> <p>Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.</p> <p>Чапленко В. Історія нової української літературної мови (17ст.-1933).- Нью-Йорк,1970.</p> <p>Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998.</p>		
45 т. 2 год.	Обговорення та затвердження загальноукраїнського правописного кодексу - "Українського правопису" 1928 року, його основні особливості. Харківська мовознавча школа у виробленні принципів розбудови української літературної мови.	Лекція	<p>Данильчук Д. Український правопис: Курс лекцій. — Київ: ВПЦ «Київський університет», 2013.</p> <p>Історія українського правопису XVI – XX століття: Хрестоматія/ Упор. В.В.Німчук, Н.В. Пуряєва. – К.,2004.</p>	Фонетико-орфографічні, морфологічні, лексичні особливості української мови, кодифіковані у Харківському правописі 1928 р.	6 год.
46 т.	1933 – 1941 рр. в історії української літературної мови. Партійна політика деукраїнізації. Усунення	Лекція	Куць О.М. Мовна політика в державотворчих	Мова радянського тоталітаризму як засіб впливу на суспільство у	

2 год.	української мови з наукової та офіційно-ділової сфери. Концепція соцреалізму та її вплив на процеси мовотворення в художній літературі. Початки т.зв. “марксистської філології” та її руйнівний вплив на внутрішні закони розвитку української мови. Нова редакція “Українського правопису” 1933 року як крок до нівеляції самобутності української мови.		<p>процесах України. – Харків,2004.</p> <p>Масенко Л.Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К.,2004.</p> <p>Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К.,2001.</p> <p>Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали/ Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.</p> <p>Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус.- Чернівці,1998.</p>	30-40-50-х рр. 10 год.	
47 т. 2 год.	Умови функціонування української мови у 40 – на початку 50-х років ХХ ст. Більшовицька політика стосовно України у роки Другої світової війни. Повоєнні події культурного життя та їх вплив на статус української мови. Правопис 1946 року.	Лекція	<p>Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків,2004.</p> <p>Масенко Л.Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К.,2004.</p> <p>Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К.,2001.</p> <p>Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали/ Упоряд.: Л.</p>		

			Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.	
	МОДУЛЬ III			
48т. 2 год.	Освітня реформа 1958р. і суспільний статус української мови. Друга половина 50 – 60-ті рр. під гаслом “Захистімо українську мову!”. Проблеми української мови в контексті десталінізації.	Лекція	Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків, 2004. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К., 2004. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К., 2001. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.	
49 т. 2 год.	Мовно-літературно-політична діяльність шістдесятників – Б. Антоненко-Давидович, І.Дзюба, І. Світличний, С. Караванський як представники альтернативного українського мовознавства.	Лекція	Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків, 2004. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К., 2004. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К., 2001.	Соціолінгвістична праця І.Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?» як дзеркало мовної ситуації та мовної політики епохи 6 год.

			Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.	
50 т. 2 год.	Росіянізація як головний напрям радянської ідеології та мовної політики 70 – першої половини 80-х років. Витіснення української мови із засобів масової інформації, публіцистичного, офіційно-ділового та наукового стилів. Мова художньої літератури. Уніфікація української мови у напрямі до зближення з російською у правописних кодексах, мовознавчих студіях, термінних словниках.	Лекція	Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків, 2004. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К., 2004. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. – К., 2001. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.	
51 т. 2 год.	Українська літературна мова у другій половині 80-х років. Закон “Про мови в Українській РСР” та його реалізація. Основні тенденції розвитку української мови 90-х років. Конституція України про статус української мови. Мовна компетенція українських громадян. Стан та проблеми українського літературного мовотворення, динаміка	Лекція	Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України. – Харків, 2004. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – К., 2004. Русанівський В.М.	Дискусії навколо Проекту нового правопису 1999 року, його особливості. 6 год.

	<p>граматичних та лексичних норм наприкінці ХХ ст. Актуальні питання сучасного українського мовознавства. Правописні проблеми. Проект нового правопису 1999 р. та його обговорення.</p>	
--	---	--

<p>Історія української літературної мови. – К.,2001.</p> <p>Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005.</p>		
--	--	--